

Interne Memo

Aan : het college van burgemeester en wethouders
Van : Wilko de Wind
Cc : -
Datum : 16 september 2015
Onderwerp : Aanpassing gemeenschappelijke regelingen: memo ter informatie

Per 1 januari 2015 is de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) op diverse punten herzien. In navolging van de gemeenten en provincies zijn de gemeenschappelijke regelingen nu ook gedualiseerd: kaderstellende en controlerende bevoegdheden berusten bij het Algemeen Bestuur (AB), meer dagelijkse aangelegenheden en uitvoerende bevoegdheden bij het Dagelijks Bestuur (DB). Ook is er een nieuwe GR-vorm geïntroduceerd, de bedrijfsvoeringsorganisatie (bvo), een vorm met een vereenvoudigde bestuurlijke structuur, maar toch met rechtspersoonlijkheid, dus in staat tot het verrichten van rechtshandelingen. De gemeenteraden krijgen meer invloed in de p&c-cyclus doordat de gemeenschappelijke regelingen tijdig hun jaarstukken (de financiële en beleidsmatige kaders – kadernota – en de voorlopige jaarrekening) aan de deelnemende gemeenten moeten sturen, zodat daarop nog zinvolle invloed uitgeoefend kan worden. Al op 15 april van het lopende jaar moeten deze stukken bij de raden liggen.

Ook is zijn de informatie- en verantwoordingsplichten versterkt. Dat geldt zowel voor het informeren en afleggen van verantwoording door AB-leden aan de ‘zendende’ gemeente, als voor DB-leden naar het AB van de gemeenschappelijke regeling.

Wat verder nog van belang is dat de constructie AB=DB (in het AB zitten dezelfde leden als in het DB) niet meer mag. In het AB mag ook geen meerderheid van de DB-leden zitten.

Deze wijzigingen hebben consequenties voor de gemeenschappelijke regelingen waarin De Marne deelneemt. Voor aanpassing van de bestaande regelingen staat een jaar. Voor 1 januari 2016 moeten de regelingen in overeenstemming zijn gebracht met de herziene Wgr. De stand van zaken daarin is als volgt:

1. GR Omgevingsdienst Groningen: er is een voorstel tot wijziging opgesteld. Daar bestaan enkele juridische bedenkingen bij, waarover advies is gevraagd bij het ministerie van BZK. Dat advies wordt medio september verwacht;
2. GR Veiligheidsregio Groningen: een voorstel tot wijziging van deze gemeenschappelijke regeling ligt bij de raad, maar bevat géén wijzigingen in verband met de herziene Wgr. Er is naar het zich laat aanzien op een punt een aanpassing nodig, nl. op het punt van de benoeming van de directeur en plv. directeur. Dat is nog een bevoegdheid van het AB, maar hoort onder de duale verhoudingen bij het DB. Voor het overige lijkt deze regeling in overeenstemming met de herziene Wgr, maar dat zal nog worden nagevraagd bij de Veiligheidsregio;

3. GR Publieke Gezondheid & Zorg: hier is het aandachtspunt dat er in de gemeenschappelijke regeling een (theoretische) mogelijkheid besloten ligt dat het AB uit teveel DB-leden kan bestaan. Dit zal worden geverifieerd. Bij deze regeling speelt niet het punt van de benoeming van de (plv.) directeur, omdat die benoeming specifiek geregeld is in de Wet publieke gezondheid. Deze specifieke regeling gaat voor op het stelsel van de Wgr. Verder lijkt de gemeenschappelijke regeling evenals de Veiligheidsregio in overeenstemming met de Wgr.
4. GR VVWNG (Afvalbeheer Noord-Groningen): een aanpassing wordt voorbereid door Eemsmond. Een eerste concept is door mij van commentaar voorzien en wordt nu aangepast. Bij deze regeling deed zich bijvoorbeeld het fenomeen 'AB=DB' voor. Dat behoeft dus aanpassing. Een aanpassingsvoorstel valt over enige weken te verwachten.
5. GR Ability: een inhoudelijke aanpassing van deze gemeenschappelijke regeling is aanstaande in verband met de vorming van de uitvoeringsorganisatie Participatiewet. De optie is om de nieuwe samenwerkingsvorm in de Wgr – de bedrijfsvoeringsorganisatie – hiervoor te gebruiken. Dat zou voor 1 januari a.s. rond moeten zijn. Als dat niet lukt, moet apart nog een 'technische' aanpassing in verband met de herziene Wgr moeten plaatsvinden.
6. GR Gemeenschappelijk Orgaan Openbaar Primair Onderwijs: de gemeente Eemsmond is hier penvoerende gemeente. Deze gemeenschappelijke regeling is niet zo operationeel als dat volgens de juridische regeling zou moeten. Dat kan reden zijn om deze regeling te vereenvoudigen. Bij Eemsmond is de vraag gesteld of men bezig is met een aanpassing aan de herziene Wgr.
7. GR IBA's: dit is een beheersregeling in verband met de aanleg en instandhouding van systemen van Individuele Behandeling van Afvalwater (IBA). Er zijn bevoegdheden geen overgedragen, maar enkel afgebakend. Er is ook geen bestuur gevormd. Deze gemeenschappelijke regeling hoeft niet te worden aangepast.
8. GR Bestuursacademie Noord-Nederland garantievoorziening. Deze gemeenschappelijke regeling staat op afstand, maar de gemeente neemt er wel in deel. De regeling is in het leven geroepen toen de Bestuursacademie Noord-Nederland als onderwijsinstituut voor ambtenaren werd verzelfstandigd. De regeling handelt wachtgeldverplichtingen e.d. af. Bij deze regeling bestaat er (mogelijk) een conflict met het verbod van een meerderheid van DB-leden in het AB. Het AB bestaat nl. uit 11 leden en het DB uit 7 leden, uit het midden van het AB aangewezen. Verder lijkt zich geen conflict voor te doen. Er zal bij de GR worden geïnformeerd of zij zelf al naar de regeling in het licht van de herziene Wgr hebben gekeken.

Zoals gezegd: uiterlijk 1 januari 2016 moeten de regelingen, indien nodig, aangepast zijn. Voor zover de regelingen al dan niet gedeeltelijk raadsregelingen zijn, dient de raad ook mee te beslissen. Voor zuivere collegeregelingen – zoals de ODG, de Veiligheidsregio en de GR PG&Z – heeft de raad een instemmingsbevoegdheid. Uiterste datum van behandeling is 15 december 2015.